

NÁRODNÝ
ONKOLOGICKÝ ÚSTAV
umenie liečiť

NOVINKY 2020 Z ÚSTAVU

Milí pacienti,

máme za sebou ďalší rok. Posledné mesiace mali významného spoločného menovateľa, pandémiu koronavírusu, ktorá zasiahla nielen do našich osobných, ale aj pracovných životov. Rok 2020 bol pre nás všetkých veľkou výzvou. Neustále si musíme zvykať na nové opatrenia, denne čelíme náporu, ako pri šíriacej nákaze zabezpečiť dostatok zdravotného personálu a poskytovať zdravotnú starostlivosť pre tých najzraniteľnejších – onkologických pacientov.

Aj napriek všetkým nástrahám sa nám v uplynulom roku podarilo dokončiť niekoľko významných projektov. Komplexná rekonštrukcia Oddelenia anestéziológie a intenzívnej medicíny, čiastočná modernizácia Centrálnych operačných sál, otvorenie nových ambulancií, modernizácia verejných častí nášho ústavu, nové prístroje, zavedenie metódy ožarovania s riadeným dýchaním, propacientske aktivity či osvetové projekty. To všetko sme napriek hektickému obdobiu zvládli najmä vďaka usilovnej práci, trpezlivosti a častokrát nadľudských výkonov našich kolegov.

Veríme, že ani tento rok nás náročné obdobie a koronavírus nezastavia a budeme môcť pokračovať v ďalších zaujímavých projektoch. Plánujeme komplexnú rekonštrukciu Oddelenia klinickej onkológie A a Oddelenia chirurgickej onkológie B, modernizáciu ožarovne a výmenu lineárneho urýchľovača.

Nikto z nás nevie, čo nám najbližšie týždne či mesiace prinesú. Situácia sa mení zo dňa na deň a je čoraz viac nevyspytateľná. Preto nám dovoľte popriať vám najmä pevné zdravie, veľa trpezlivosti a čo najviac pohodových chvíľ.

Ing. Tomáš **Alscher**, MPH
GENERÁLNY RIADITEĽ

prof. MUDr. Juraj **Pechan**, CSc.
MEDICÍNSKY RIADITEĽ

→ ZREKONŠTRUOVALI SME

Uvedomujeme si, že naši pacienti veľmi citlivo vnímajú nielen svoju liečbu a prístup zdravotníckeho personálu, ale aj samotné nemocničné prostredie. Aj preto sme sa v roku 2020 snažili renovovať a rozvíjať ďalšie pracoviská. Ani náročné obdobie v „znamení korony“ nás nezastavilo a pokračovali sme v rekonštrukčných projektoch a postupne tiež obnovujeme spoločné priestory pred ďalšími kľúčovými pracoviskami. Postupne tiež modernizujeme prístrojové vybavenie, diagnostickú techniku ako aj vybavenie čakární a verejných priestorov. K mnohým vylepšeniam nás prostredníctvom vašich podnetov inšpirujete práve vy, naši pacienti.

ZREKONŠTRUOVANÉ ODDELENIE KLINICKEJ ONKOLÓGIE D

Po trojmesačnej kompletnej rekonštrukcii sme 3. februára otvorili **Oddelenie klinickej onkológie D**, v hlavnej budove na 3. poschodí. Rozsiahla obnova plochy viac ako 700 m² zahŕňala okrem iného komplexnú rekonštrukciu izieb, sociálnych zariadení, lekárskej izby, jedálne či infopultu pri vstupe na oddelenie. Pacienti a ich príbuzní uvítali novú spoločenskú miestnosť určenú pre prijímanie návštev. K zvýšeniu poskytovania kvalitnej zdravotnej starostlivosti prispela aj nová vyšetrovňa a čistiaca miestnosť. V rámci celého pracoviska bol nainštalovaný veľký počet rozmanitých bezpečnostných prvkov. Pre hospitalizovaných pacientov je na novootvorenom oddelení k dispozícii celkovo 13 izieb, z ktorých je 9 jednolôžkových, 3 dvojlôžkové a jedna izba apartmánového typu disponuje 4 lôžkami. Tri jednolôžkové izby sú prispôsobené imobilným pacientom a sú bezbariérové. V 6 jednolôžkových izbách budú novinkou pre hospitalizovaných pacientov aj špeciálne prístelky pre ich príbuzných. Všetky izby majú sociálne zariadenie, nový nábytok, sú vybavené polohovateľnými posteľami s antidekubitnými matracmi, multifunkčnými rampami či veľkoplošnými televízormi.

NOVINKY Z ÚSTAVU

VEREJNÁ LEKÁREŇ KAMÉLIA

V marci prešli kompletnou obnovou priestory **verejnej lekárne Kamélie** vrátane novej podlahy, okien, nábytku a maľovania stien. Od júna sú tiež vynovené priestory v príjemných farbách. Počas obdobia „vstupného filtra“, je vchod do lekárne prístupný len z bočnej strany hlavnej budovy.

Ku skvalitneniu nemocničného prostredia prispela aj aprílová výmena okien a tiež výmena podlahy v aplikárni na **Oddelení ambulantnej chemoterapie** v hlavnej budove na 2. poschodí. Na tomto oddelení sa vymaľovali aj umývateľné sokle v čakárňach syntetickým náterom.

V júli sme začali náročnú finálnu etapu rekonštrukcie **Oddelenia anestéziológie a intenzívnej medicíny (OAIM)** v hlavnej budove na prízemí. Rozsiahla obnova lôžkovej časti zahŕňala výmenu elektrických rozvodov, stropu, podlahy, okien, nový keramický obklad a tiež rekonštrukciu sociálnych zariadení. V lekárskej časti sa vymenili stropy, okná a podlaha. Začiatkom októbra sme po dokončení finálnej fázy otvorili moderné **OAIM**, ktoré vďaka svojej rozsiahlej rekonštrukcii zaiste zvýši nielen kvalitu poskytovanej zdravotnej starostlivosti, ale aj bezpečnosť a komfort pre pacientov a celý zdravotnícky personál. Pre hospitalizovaných pacientov je k dispozícii celkovo 19 lôžok - 9 z nich je otvorených a ostatné majú podobu tzv. izolačných boxov – 4 jednolôžkové, 1 dvojlôžkový a 1 štvorlôžkový. Samozrejmosťou sú moderné polohovateľné posteľe s antidekubitnými matracmi či multifunkčné osvetľovacie a monitorovacie rampy s prívodmi medicínálnych plynov. Na oddelení nechýba klimatizácia, moderný centrálny teleskopický pult so zázemím na sledovanie vitálnych funkcií pacientov, nový nábytok a tiež niekoľko nových teleskopických dverí.

STAVEBNÉ PRÁCE NA OAIM

ZMODERNIZOVANÉ OAIM

Koncom augusta sa v rámci rozsiahlej rekonštrukcie **Centrálnych operačných sál (COS)** vymenili stropné podhlady na chodbách, okná, podlahy na operačnej sále 1 a 2 a v predsáli, pribudli nové šatňové skrinky a tiež sa vymaľovali všetky miestnosti vrátane chodieb. V čakárni sa namontovali nové teleskopické dvere a pre pacientov sme v tejto miestnosti nainštalovali ozvučenie na prehrávanie hudby, ktorá by mala znížiť stres pred samotným operačným zákrokom. Novinkou sú tiež počítače na operačných sálach, pomocou ktorých si chirurgovia pozerajú snímky a nálezy pacientov priamo počas operačných výkonov. Rovnako uľahčia prácu aj sestram, ktoré vykonávajú nevyhnutné administratívne práce priamo v týchto priestoroch.

V auguste sa kompletne zrekonštruovala **posilňovňa** vrátane novej PVC podlahovej krytiny, výmeny okien a inštalácie vstavanej skrine a montáže strojového vybavenia. Posilňovňu v hlavnej budove na -1. poschodí budú využívať pacienti z Oddelenia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie ako aj zamestnanci ústavu po ukončení nepriaznivej epidemiologickej situácie.

NOVINKY Z ÚSTAVU

NOVÁ ČAKÁREŇ COS PRE PACIENTOV

NOVÁ POSILŇOVŇA

Naši pacienti a ich príbuzní majú možnosť navštevovať obnovenú **Nemocničnú kaplinku** v hlavnej budove na 4. poschodí. Jej renovácia v podobe vymaľovaných stien, nového stropu, podlahy a okien sa mohla zrealizovať vďaka sponzorskej podpore.

Od septembra postupne pribudli na **recepčných pultoch ochranné sklenené kryty** – v hlavnej budove na príjme Chirurgických ambulancií na prízemí, na spoločnej recepcii pre Prsníkové centrum a Špecializované ambulancie na 1. poschodí, na Oddelení ambulancie chemoterapie na 2. poschodí ako aj v pavilóne M a na evidencii chorobopisov v pavilóne radiačnej onkológie.

K špecializovaným ambulanciám pribudla koncom septembra **Kožná ambulancia IV.** na 1. poschodí v hlavnej budove. Na prelome októbra a novembra sa špecializované ambulancie rozrástli o ďalšie dve nové ambulancie. **Neurochirurgická ambulancia** je umiestnená na 1. poschodí v hlavnej budove, **Neurologická ambulancia** sa presťahovala do bývalej čakárne medzi Endokrinologickou a Neuro-

logickou a Algeziologickou ambulanciou na 1. p. v hlavnej budove. Tento priestor si vyžiadal rozsiahle stavebné úpravy vrátane vymalovania stien, prebúrání otvorov pre nasadenie nových dverí a samozrejme nové kompletne vybavenie.

V októbri bola vymalovaná čakáreň pred Rádiologickým oddelením na prízemí v hlavnej budove.

Začiatkom novembra sa otvorilo čiastočne zrekonštruované **Oddelenie onkohaematológie II.** Vymalované steny, výmena okien, stropov, veľkoplošné TV obrazovky vo všetkých patientskych izbách ako aj nové madlá v sociálnych zaradeniach nepochybne zohľadnili bezpečnosť a zvýšili komfort pre našich hospitalizovaných pacientov. Na oddelení tiež pribudli nové germicídne žiariče. Rovnako boli vymalované aj steny v čakárni pred OOH II. na 4. poschodí a tiež v čakárňach pri ambulanciách OOH II. na 1. poschodí v hlavnej budove.

Koncom novembra bola kompletne vymenená podlaha a vymalované steny v spoločných priestoroch pred **OAIM** a **COS** na prízemí v hlavnej budove. Pred vstupom do hlavnej budovy chráni od novembra návštevníkov pred nepriaznivým počasím **nový prístrešok** na kovovej konštrukcii.

OBNOVENÁ ČAKÁREŇ PRED OAIM

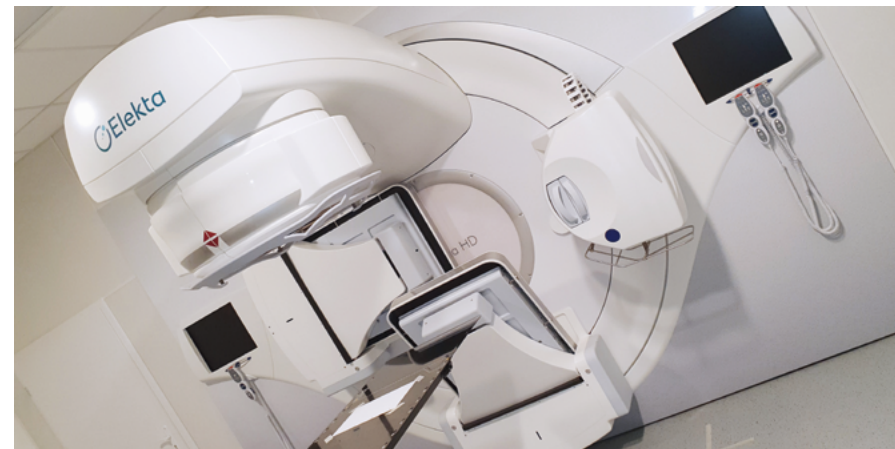

ZMODERNIZOVANÉ OOH II.

→ PRÍRASTKY V PRÍSTROJOVOM VYBAVENÍ

Je nesmierne dôležité, aby mali onkologickí pacienti prístup k moderným liečebným technikám. Sme preto nesmierne radi, že na **Oddelení radiačnej onkológie** používame **techniku ožarovania s riadeným dýchaním**. Pomocou riadeného dýchania sú chránené najmä srdce a pľúca, čím sa výrazne znižuje

toxicita radiačnej liečby. V súčasnosti využívame túto metódu najmä pri ožarovaní pacientok s karcinómom prsníka. V budúcnosti plánujeme metódu ožarovania s riadeným dýchaním, ktorá častokrát nahrádza aj protónovú liečbu, využívať aj pri liečbe pacientov s rakovinou pľúc.

LINEÁRNY URÝCHLOVAČ

Na Oddelení radiačnej onkológie už využívame aj druhý **lineárny urýchlovač najvyššej kategórie**. Spolu s novým **CT simulátorom** tieto najmodernejšie prístroje zaiste pomôžu v plánovaní a výkone tak náročnej liečby, akou rádioterapia nepochybne je. Práve nové lineárne urýchlovače šetrnejšie a presnejšie liečia pacientov s možnosťou využitia moderných rádioterapeutických techník, čo minimalizuje nežiaduce dávky žiarenia na okolité tkanivá a skracuje čas ožarovania. Novinkou je aj vybavenie na kontrolu dýchacích pohybov, ktoré najmä pri ožarovaní nádorov hrudníka a prsníkov umožní cielenejšie ožiarenie a zároveň lepšie ochráni okolité orgány, najmä srdce. Okrem toho nový CT simulátor zjednodušil plynulosť celkovej liečby, keďže pacienti už vďaka novému prístroju nemusia navštevovať CT pracovisko v hlavnej budove a k príprave ožarovacieho plánu, zameraniu presnej polohy pacienta spolu s polohovacími a fixačnými pomôckami dochádza na Oddelení radiačnej onkológie.

Do prístrojového vybavenia **Rádiologického oddelenia** pribudlo v roku 2020 niekoľko významných novínok. Tie nepochybne prispievajú ku skvalitneniu poskytovania zdravotnej starostlivosti. Nový moderný **CT prístroj** slúži primárne

na výkon širokého spektra intervenčných zákrokov ako napr. biopsie pľúc, kostí a mäkkých štruktúr, ktoré nie sú dostupné biopsii pod USG navigáciou, ablácie tumorov v pečeni, obličkách, pľúcach, v kostných štruktúrach či zavádzanie drenov do patologických tekutinových kolekcií. Vďaka redukcii dávky žiarenia zvyšuje komfort pre pacientov aj pre zdravotnícky personál. Súčasťou projektu je aj modernizácia priestorov.

Na **Rádiologickom oddelení** po novom taktiež využívajú aj **USG prístroj najvyššej triedy**. S vysokou kvalitou obrazu a širokým softvérovým vybavením zabezpečí vysoko kvalitné ultrazvukové vyšetrenia, ktoré sú súčasťou diagnostiky pacientov už so zisteným onkologickým ochorením, ale aj pacientov, ktorých príznaky sú len podozrením na prípadné onkologické ochorenie. Nový prístroj je vybavený aj softvérom na kontrastnú sonografiu a bioptickou výbavou pre USG navigovanú biopsiu.

SKIASKOPICKO-SKIAGRAFICKÁ STENA S C RAMENOM

Na rovnakom oddelení pribudla aj nová **skiaskopicko – skiagrafická sklopná stena s C ramenom**, ktorá nahradila pôvodný, morálne a technicky zastaraný prístroj. Pomocou tejto novinky budú môcť naši kolegovia z **Rádiologického oddelenia** vykonávať vyšetrenia najmä pred a po operácii tumoróznych procesov, kontrolné vyšetrenia gastrointestinálneho traktu po operačnom výkone, ciele

kontrastné vyšetrenia pažeráka, žalúdka a dvanástnika, irigografiu, enteroklýzu. Zároveň nový prístroj umožní vo vysokej kvalite snímkovanie aj pacientov priamo na lôžku. Novinka s C ramenom umožní realizovať intervenčné výkony na žlčových cestách, obličkách, či napríklad zavádzať rôzne stenty. Prístroj bude využívaný aj na gastroenterologické výkony ako napr. zavádzanie stentov do gastrointestinálneho (tráviaceho) systému a ERCP.

Prístrojové vybavenie sa rozrástlo aj na **Oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny**. Nový **hemodynamický monitor** je moderný modulárny prístroj, ktorý zobrazuje monitorované údaje pacienta získané prostredníctvom hemodynamických technológií. Pomocou tlakového kábla a snímača srdcového výdaja na báze arteriálneho tlaku je monitor indikovaný na kontinuálne vyhodnocovanie rovnováhy srdcových funkcií, stavu tekutín a cievneho odporu.

Moderný **ECMO systém** je mimotelová technika poskytovania dlhodobej srdcovej a respiračnej podpory osobám, u ktorých srdce a pľúca nie sú schopné zabezpečiť dostatočné množstvo výmeny plynu alebo perfúzie na udržanie života. Prístroj poskytuje dodávanie kyslíka. Táto metodika je aktuálne uvedená v odporúčaniach odborných spoločností ako ultimum refugium pri liečbe akútneho respiračného zlyhania spôsobeného COVID-19.

Centrálny monitorovací systém slúži na sledovanie vitálnych funkcií v rozsahu parametrov dôležitých počas intenzívnej a pooperačnej starostlivosti pacienta na lôžku oddelenia OAIM prostredníctvom multiparametrického modulu s kompatibilitou na ľubovoľný hosťovský monitor v sieti.

Stropné zdrojové statívy DUO s dvomi ramenami sa na OAIM využívajú pre elektrické a plynové rozvody, ako sú medicínsky kyslík a vákuum. Zároveň má statív nosný charakter pre uchytenie pomôcok a príslušenstva: infúzne roztoky, infúzna technika, odsávačka, vyšetrovacia lampa, prípadne aj police na príslušenstvo. Okrem toho sa statívy využívajú na uchytenie samotných monitorov vitálnych funkcií na otočných ramenách ako aj uchytenie patientskych ventilátorov. Zmodernizovaný prístrojový „park“ na tomto oddelení dopĺňajú nové **servoventilátory** a **dýchacie prístroje**, ktoré slúžia na podpornú a riadenú ventiláciu pacientov.

Nový USG prístroj na intervenčné zákroky majú k dispozícii aj kolegovia na **Oddelení gynekologickej onkológie**. Prístroj sa využíva napríklad na diagnostické vyšetrenia panvy, maternice a vaječníkov.

V rámci projektu Oncosafety je na **Oddelení ambulantnej chemoterapie** k dispozícii 42 kusov novej **infúznej techniky**. Cieľom tohto projektu je zvýšenie bezpečnosti celého reťazca zdravotníckeho personálu, ktorý prichádza do styku s infúznou cytostatickou liečbou a súčasne zvýšenie bezpečnosti pacienta a zníženie výskytu nežiaducich účinkov liečby.

→ NÁŠ ÚSTAV VO SVETLE KAMIER

Strach a obavy prežívajú pacienti, ktorým onkologické ochorenie diagnostikovali, resp. diagnostikujú počas pandémie koronavírusu. O tomto náročnom období, ktoré trvá už od jari minulého roku, porozprávali lekári, sestry a generálny riaditeľ NOÚ v premiérovom diele „Moja druhá vlna“ v rámci dokumentárneho seriálu „Moja diagnóza“, ktorú štáb RTVS v októbri natáčal v našom ústave. Silný príbeh veľkej bojovníčky si pozrite tu: [Moja diagnóza – RTVS.sk](https://www.rtvs.sk/moja-diagnoza)

ÚČINKUJÚCI SO ŠTÁBOM

GENERÁLNY RIADITEĽ NA JEDNOTKE

O PREVENCIU PROTI RAKOVINE PRSNÍKA

NOVINKY Z ÚSTAVU

O starostlivosti o onkologických pacientov v čase koronapandémie v špeciálnej diskusnej relácii „Druhá vlna“ na RTVS hovoril aj náš generálny riaditeľ. Rozhovor nájdete od 1:17:00: www.rtvs.sk/televizia/archiv/16507/247870

PRIMÁR OLHT

KRVNÁ BANKA V OLHT

Ako prebieha odber krvných doštičiek, ktoré sú zodpovedné za zrážanie krvi? A prečo je v našom ústave enormne vysoká spotreba tohto vzácneho biologického materiálu? Aj o tom porozprával Ján Gyárfáš, primár Oddelenia laboratórnej hematológie a transfúziológie, v zaujímavej reportáži, ktorú v septembri u nás natáčala TV Pravda. Viac sa dozviete tu: [Boli sme na odbere krvných doštičiek!](https://www.tvpravda.sk/boli-sme-na-odbere-krvnych-dosticiek/) | Ide o zdravie | Relácie | TV Pravda.sk

→ „KVAPKA KRVI“ NOÚ

Počas pandémie na Slovensku výrazne klesol počet darcov krvi, čo sme pocítili aj v našej nemocnici.

Premiérová novembrová zamestnanecká výzva „Kvapka krvi NOÚ“, do ktorej sa prihlásilo až 80 zamestnancov, bola mimoriadne úspešná. Sme veľmi radi, že sa môžeme pochváliť aj takými kolegami, pre ktorých je darovanie krvi už niekoľko rokov prirodzenou súčasťou ich života.

Aby sa krv pre našich pacientov dostala do správnych rúk, vďačíme kolegom a kolegyniam z Oddelenia laboratórnej hematológie a transfúziológie. Ďakujeme všetkým našim kolegom, kolegyniam, ktorí darovali krv a týmto šlachetným činom prispeli k liečbe onkologických pacientov v našom ústave.

DARCOVIA KRVI Z GAE A GR

→ PODPORUJEME OSVETU

V septembri sme sa pridali k osvetovej kampani „**Povedz nie rakovine krčka maternice**“. Ide o štvrté najbežnejšie nádorové ochorenie u žien na celom svete, ktoré zapríčiňuje dlhodobá infekcia HPV vírusom. Preventívne vyšetrenie u gynekológa vie zachytiť až 9 z 10 predrakovinových prípadov.

Október je ružový vďaka osвете o **prevencii proti rakovine prsníka**, na ktorú nahlas aj cez médiá už niekoľko rokov upozorňujú naši uznávaní odborníci. O prevencii rakoviny prsníka, najčastejšej rakovine u žien na Slovensku, mýtoch a samovyšetrení porozprávala v Ranných novinách TV JOJ naša klinická onkologička Miroslava Malejčíková.

November je už niekoľko rokov venovaný **prevencii proti rakovine prostaty**, ktorá je druhým najčastejším onkologickým ochorením u mužov na celom svete. V počiatočných štádiách rakoviny prostaty sa často neprejavujú žiadne príznaky ochorenia, preto je návšteva urológa tak veľmi dôležitá.

V novembri si tiež pripomíname **Svetový deň boja s rakovinou pankreasu**. Žiaľ neexistuje žiadny spoľahlivý skriningový test, ktorý by dokázal správne a včas identifikovať skorú formu tohto ochorenia. Vďaka osвете o jej nejednoznačných prvotných príznakoch či rizikových faktoroch sa táto zákerná choroba môže odhaliť včas. Ďakujeme patientskej aliancii NIE RAKOVINE a Europacoln Slovensko, o.z., ktorá spolu s našimi špičkovými odborníkmi NOÚ dlhodobo a s veľkým nasadením šíri osvetu o tejto zhubnej diagnóze.

→ SPÄTNÁ VÄZBA OD PACIENTOV

Komunikácia s pacientmi a ich spätná väzba sú nesmierne dôležité. Mnohokrát nám umožňujú veci zlepšiť, reflektujeme na ich pripomienky a návrhy, ktoré si možno my z interného prostredia nevšimneme. Aj preto sme sa rozhodli vylepšiť **dotazníky spokojnosti pacientov** v rámci ambulantnej aj lôžkovej starostlivosti.

Rovnako sme veľmi radi, že sme sa mohli zapojiť do projektu podakuj.sk. Prostredníctvom tejto zaujímavej stránky môžu pacienti zanechať odkaz aj našim zdravotníkom. Každé milé slovo je pre nás neskutočne motivujúce a povzbudzujúce nielen v týchto ťažkých časoch.

→ POĎAKOVANIE ŽENÁM V PRVEJ LÍNII

V auguste nás prípravný tím Slovenky roka a zástupcovia ženského webu oslovili s prosbou môcť sa poďakovať ženám v prvej línii. Všetkým, ktoré počas koronaepidémie prichádzali do kontaktu s pacientmi, všetkým ktoré denne nosili masky, respirátory a ochranné štíty, aby naši pacienti mohli pokračovať v nastavenej liečbe. My sme neváhali, poprosili kolegynę z Oddelenia ambulantnej chemoterapie o spoluprácu a spoločne pripravili emotívne video, ktoré nájdete tu: <https://zenskyweb.sk/clanok/47386-koronavirus-liecbý-hospitalizácie-ani-operácie-v-nou-nezastavil>

→ POĎAKOVANIE MEDIKOM

Už počas prvej vlny pandémie sa neoddeliteľnou súčasťou nášho tímu stali medici. A tí nám pomáhajú dodnes. Pacientov kontrolujú vo vstupnom filtri, čím odbremenujú našich zdravotníkov a umožňujú im tráviť maximum času pri lôžkach pacientov a v ambulanciách. Ich pomoc si nesmierne vážime. Možno niektorí z vás netušia, že prvým medicom – dobrovoľníkom, ktorý nastúpil počas jarnej vlny koronapandémie do nášho vstupného filtra, je Dalibor Gallik. Ten o svojich skúsenostiach a motivácii pomáhať práve v našom ústave porozprával aj v Ranných správach RTVS.

<https://www.rtvs.sk/televizia/archiv/14026/244184#843>

PATRIK PALACKA
primár Oddelenia ambulantnej chemoterapie, NOÚ
RTV RANNÉ SPRÁVY 12 / 19 °C

PRIMÁR P. PALACKA A MEDIK D. GALLIK

GR S „KUCHÁRMI BEZ HRANÍC“

→ ĎAKUJEME KUCHÁROM BEZ HRANÍC

Posledný prázdninový deň sa potešili naši pacienti trom darovaným novým invalidným vozíkom. Zdravotnícke pomôcky vďaka prevzal od „Kuchárov bez hraníc“ zo združenia najlepších slovenských kuchárov a šéfkuchárov - Aregala Slovakia náš generálny riaditeľ Tomáš Alscher.

ĎAKUJEME V MENE NAŠICH PACIENTOK

→ VŠETKO O RAKOVINE A JEJ LIEČBE

Už vyše roka môžeme vďaka pomoci **Eriky Mokré** a jej občianskeho združenia **Tak trochu inak** rozdávať šatky a turbany našim onkologickým pacientkam, ktoré prechádzajú bezvláskovým obdobím. Najnovšie Erika rozšírila svoje aktivity aj vydaním brožúry o rakovine, jej liečbe a všetkom, čo s tým súvisí, ktoré sú

k dispozícii pre našich pacientov v čakárňach. Rovnako vďaka Erike a kampani **Za zdravé prsia** môžeme rozdávať štartovacie balíčky pre novodiagnostikované onkologické pacientky, ktoré v nich nájdú šatku či turban, brožúru o rakovine a taktiež malé prevkapanie.

→ NAŠE ÚSPECHY

V januári sme spustili prevádzku **Mobilného hospicu Klenová v NOÚ**, ktorý slúži pre bratislavských pacientov NOÚ a do vzdialenosti 40 minút od NOÚ. Paliatívny tím z hospicu poskytuje zdravotnú starostlivosť pacientom v domácom prostredí v prípade, že ich rodina alebo blízki vedú zabezpečiť opatrovanie nevyliciteľne chorého. Ide o prvý mobilný hospic na Slovensku, ktorý pôsobí v nemocnici a stará sa o pacientov odliečených v nemocnici. NOÚ chce aj takto poskytovať komplexnú starostlivosť pre svojich pacientov. Ostatné mobilné hospice s lekárom špecialistom, ktorých je na Slovensku 5, fungujú ako neziskové organizácie. Paliatívny tím, ktorý tvorí paliatológ - výkonný lekár v teréne a sestra v teréne, sociálna poradkyňa a koordinátor, absolvuje denne 3 až 4 výjazdy, navyše poskytuje aj telefonické konzultácie. Odborným garantom Mobilného hospicu Klenová je Andrea Škripeková, primárka Oddelenia klinickej onkológie F - paliatívnej medicíny v NOÚ, kde je aj výučbové centrum pre paliatívnu medicínu.

Našej nemocnici sa podarilo zrealizovať projekt **Biobanka**, ktorý má nezastupiteľné miesto v biomedicínskom výskume. Ide o vysoko-organizovaný programovaný systém odberu, spracovania a následného dlhodobého uskladnenia biologického materiálu získaného od pacientov s rôznymi diagnózami pri extrémne nízkych teplotách (-80 až -180 C). Vďaka Biobanke, ktorej biologický materiál má nevyčísliteľnú hodnotu nielen pre vedu, ale aj pre liečebno-preventívnu činnosť, sa môžeme aktívne zapojiť do medzinárodných vedecko-výskumných projektov. Projekt Biobanky zastrešuje Katarína Kaľavská z Jednotky translačného výskumu LFUK a NOÚ. Biobanka je umiestnená na -1. poschodí v hlavnej budove vo vynovených priestoroch.

V novembri si **ocenenie v ankete "Môj lekár"**, ktorú organizuje Asociácia na ochranu práv pacientov, symbolicky v online prostredí prevzala aj naša vedúca lekárka **Transplantačnej jednotky Miriam Ladická**. Okrem poďakovania pacientom a kolegom vo svojom príhovore nezabudla aj na jednu z najdôležitejších zásad poskytovania zdravotnej starostlivosti: „Práca s pacientom je prácou tímovou.“ Pani doktorke srdečne gratulujeme.

25 ROKOV PALIATÍVY V PRIMACIÁLNO M PALÁCI

→ OSLÁVILI SME 25 ROKOV „PALIATÍVY“

Prvé a doposiaľ jediné akútne oddelenie paliatívnej medicíny na Slovensku vzniklo v NOÚ vo februári 1995 vďaka primárke Kristíne Križanovej a docentovi Štefanovi Korcovi. Obaja výrazne prispeli k tomu, že sa paliatívna medicína stala dôležitou súčasťou onkologickej liečby. Jej cieľom je zlepšiť kvalitu života nevyliciteľne chorých, zvládnuť ťažkosti spojené s chorobou v čase, keď už nie je medicínsky možné vyliečiť ju. Vďaka podpore vedenia NOÚ na oddelenie pribudol sonograf, ktorý umožňuje sonografické vyšetrenie urobiť aj priamo na lôžku, čo výrazne zlepšiť pohodlie vyšetrovaných pacientov. Pri príležitosti 25. výročia založenia tohto oddelenia sa 28. februára 2020 uskutočnilo slávnostné jedinečné **podujatie s príbuznými pacientov**, ktorí boli v roku 2019 v starostlivosti paliatívneho oddelenia. Založili sme tak tradíciu spoločného stretávania, na ktorom si príbuzní s paliatívnym tímom NOÚ aj so zástupcami Ligy proti rakovine zaspomínali na svojich najbližších v reprezentatívnych priestoroch Primaciálneho paláca v Bratislave.

Sprievodným programom osláv bol aj odborný seminár na pôde NOÚ na tému **Význam spirituality u onkologického pacienta**. Veľká obsadenosť prednáškovvej sály v hlavnej budove nám len potvrdila obrovský záujem o pohľad onkológa, fyziológa, psychológa a kňaza na často kladené otázky, ako napríklad význam spirituality v liečbe onkologických pacientov a jej vplyv na kvalitu života.

→ NOVINKY

Vo februári sme pre našich pacientov vydali leták – **Praktické informácie pre pacientov**. Vďaka tejto novinke získate dôležité fakty v kocke o poskytovaní

zdravotnej starostlivosti vrátane kontaktov na všetky ambulancie a lôžkové oddelenia a prevádzke v našom ústave, ktoré vám nepochybne uľahčia náročné obdobie počas onkologickej liečby.

V júni sme vydali novú brožúru – **Modernizácia NOÚ 2018 – 2020**, ktorá mapuje dôležité projekty, prínosné najmä pre našich onkologických pacientov. Zrekonštruovali sme viac ako 6 000 m² oddelení, desiatky patientskych izieb, vyšetrovní, čakárni a ambulancií. Významne sme zmodernizovali aj naše prístrojové vybavenie. Naši pacienti majú po novom k dispozícii aj mobilný hospic NOÚ Klenová, sociálnu a nutričnú poradkyňu či dve ambulancie onkopsychológie. Všetky tieto projekty majú spoločného menovateľa – vyšší komfort pre pacientov, zamestnancov a návštevníkov Národného onkologického ústavu.

V októbri sme vydali nový informačný leták pre našich pacientov s užitočnými radami – **Ako chrániť kožu počas rádioterapie?** a minimalizovať sprievodné nežiaduce účinky počas rádioterapie.

Všetky Letáky a brožúrky nájdete na našom webe: [Letáky a brožúry | Národný onkologický ústav \(nou.sk\)](#)

Od marca v našej nemocnici funguje **nutričná poradňa** pod vedením Petronely Forišek Paulovej, ktorá je vôbec prvou nutričnou terapeutkou zamestnanou v slovenskom zdravotníctve.

Začiatkom apríla sme do prevádzky uviedli dlho očakávaný **bankomat** Poštovej banky, ktorý je umiestnený pred hlavnou budovou.

→ PODPORILI SME

Klinika onkohematológie LF UK a NOÚ patrí medzi TOP slovenské pracoviská pre zriedkavé choroby. Až 300 000 Slovákov môže trpieť zriedkavou chorobou. Často je veľmi náročné dopátrať sa k správnej diagnóze. Keďže pomerne veľká skupina zriedkavých ochorení sú onkologické, jedno z edukačných videí v rámci osvetového **videoseriálu** z dielne **OZ Zriedkavé choroby**, sa natáčalo práve v našom ústave. O zriedkavých onkologických ochoreniach krvi a krvotvorných orgánov porozprával prednosta Kliniky onkohematológie LF UK a NOÚ Ľuboš Drgoňa a primárka Oddelenia onkohematológie II. Eva Mikušková. Video si po-

zrite tu: [Videoseriál: Každá druhá leukémia alebo lymfóm môžu byť z hľadiska výskytu zriedkavé – Zriedkavé choroby \(zriedkavechoroby.sk\)](#)

Z NATÁČANIA SERIÁLU JENNY

V našom ústave podporujeme projekty, ktoré pomáhajú onkologickým pacientom a ich rodinám. Rovnako aj tie, ktoré z rakoviny nerobia strašiaka a ľudskou rečou približujú túto tému širokej verejnosti. Sme veľmi radi, že sa **seriál Jenny**, autentický príbeh o dievčatku, ktoré bojuje s onkologickým ochorením, natáča aj v našich priestoroch a mohli sme byť súčasťou tohto nádherného a zmysluplného projektu.

12. mája sa po celom svete slávi Medzinárodný deň sestier, ktorý je pripomienkou dňa narodenia zakladateľky moderného ošetrovateľstva Florence Nightingaleovej. Všetkým sestram, laborantkám, laborantom, techničkám, technikom, fyzioterapeutkám, fyzioterapeutom, zdravotníckym asistentkám, zdravotníckym asistentom, sanitárkam a sanitárom sa za ich starostlivý prístup k pacientom, každodennú namáhavú a obetavú prácu osobne v mene celého ústavu poďakoval generálny riaditeľ Tomáš Alscher, ktorý s vedúcou odboru ošetrovateľstva Katarínou Zanchetta navštívili všetky naše pracoviská. Tento výnimočný deň našim oceneným kolegom bude pripomínať špeciálna fľaša na vodu so špeciálnym poďakovaním.

Deň narcisov sa uskutočnil "vdaka" pandémie koronavírusu netradične až 31. júla 2020, avšak bez tradičných dobrovoľníkov v uliciach po celom Slovensku. Liga proti rakovine sa rozhodla 24. ročník verejnoprospešnej zbierky zorganizovať v obchodných reťazcoch a tiež netradične ako online a SMS zbierku. Za každý virtuálny alebo pripnutý narcis, za každý príspevok na podporu či prejav vašej spolupatričnosti a nádeje pre onkologických pacientov úprimne ďakujeme.

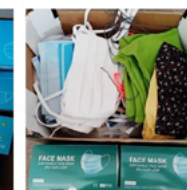
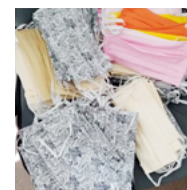
NOVINKY Z ÚSTAVU

MEDZINÁRODNÝ DEŇ SESTIER

DEŇ NARCISOV „ŠPECIÁL“

ĎAKUJEME ZA POMOC

→ PODPORILI NÁS

Sme nesmierne radi, že mnohí si v ťažkých chvíľach už počas „prvej vlny korony“ spomenuli práve na náš ústav a oslovili nás s ponukou pomôcť. Rozhodli sa tak ženy, ktoré sa zo dňa na deň stali certifikovanými krajčírkami, rôzne pacientske organizácie, dobrovoľnícke iniciatívy, ale aj malé či väčšie firmy. Stovky látkových aj chirurgických rúšok, desiatky ochranných overalov, nespočetné množstvo ochranných štítov, stovky respirátorov a rúkavíc, desiatky okuliarov, litre dezinfekčných prostriedkov, digitálne teplomery, papierové hygienické produkty, čerstvé ovocie, nápoje, či sladké dobroty. Všetky tieto dary sú dôkazom toho, akí solidárni a nápomocní dokážeme byť. Naše veľké ĎAKUJEME patrí všetkým, ktorí sa rozhodli pomôcť nám a chrániť našich pacientov a zdravotníkov.

→ NÁRODNÝ ONKOLOGICKÝ INŠTITÚT (NOI)

V spolupráci s ESMO (Európska spoločnosť klinickej onkológie) NOI v roku 2020 vydal ďalších päť **pacientskych brožúrok**: Nádorová bolesť; Život po stanovení onkologickej diagnózy; Folikulový lymfóm; Rakovina semenníkov a Karcinóm endometria. K dispozícii je tak v súčasnosti už 16 patientskych brožúrok v slovenskom jazyku, v ktorých pacienti môžu nájsť potrebné a dôležité informácie o jednotlivých onkologických ochoreniach: [Pacientske príručky | NOISK.sk](#)

V rámci online premiéry 57. ročníka **Bratislavských onkologických dní** predstavil NOI **Výročnú správu o stave onkológie na Slovensku za rok 2019**.

V oblasti onkologických skriningových programov uskutočnil NOI analýzu prvej fázy skriningu kolorektálneho karcinómu (rakoviny hrubého čreva a konečníka) a v súčasnosti pracuje na analýze skriningu karcinómu prsníka. Pripravený je aj pozývaci skrining karcinómu krčka maternice a druhá fáza pozývacieho skriningu kolorektálneho karcinómu.

V spolupráci s odborníkmi a patientskymi organizáciami pripravil **animované inštruktážne videá** a informačné brožúrky o jednotlivých skriningoch:

[Skrining kolorektálneho karcinómu | NOISK.sk](#)

[Skrining rakoviny prsníka | NOISK.sk](#)

[Skrining rakoviny krčka maternice | NOISK.sk](#)

NOI vyhlasuje dvakrát ročne výzvu na žiadosti o udelenie **NOI grantu**, ktorý je určený na krátkodobé zahraničné stáže pre lekárov – onkológov. Viac informácií nájdete tu: [NOI granty | NOISK.sk](#)

NOI vydal v októbri nový informačný leták „**Plánovaná činnosť NOI na roky 2021 — 2025**“, ktorý definuje konkrétne úlohy a vízie v rámci naplňania Národného onkologického programu:

[Výročné správy / Plánovaná činnosť | NOISK.sk](#)

Všetky dôležité informácie vrátane aktualizovaného Registra onkologických klinických skúšaní na Slovensku a zoznamu registrovaných liekov EMA nájdete na webovej stránke www.noisk.sk v slovenskej a anglickej verzii a na facebooku.